

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. d)

Filosofie

Model

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. În filosofie, gândirea asupra sensului vieții se impune nu numai prin distincția dintre trup și suflet, ci și prin problematizările legate de:
 - a. formarea opinioilor
 - b. teoriile politice
 - c. autoritatea statului
 - d. condiția umană
2. La întrebările *Ce este virtutea?, Care sunt condițiile unei vieți morale?* răspunde:
 - a. epistemologia
 - b. etica
 - c. filosofia politică
 - d. gnoseologia
3. Eutanasia, înțeleasă ca moarte ușoară, reprezintă o problemă controversată abordată în cadrul:
 - a. eticii aplicate
 - b. teoriilor social-politice
 - c. teoriilor metafizice
 - d. eticii eudaimoniste
4. Filosoful J. St. Mill consideră că:
 - a. *omul este condamnat să fie liber*
 - b. *unicul scop care îi îndreptățește pe oameni, individual sau colectiv, la ingerințe în sfera libertății de acțiune a fiecărui dintre ei este autoapărarea*
 - c. *soarta legilor este legată totdeauna de soarta libertății*
 - d. *oamenii erau considerați „liberi” pentru a putea fi judecați și pedepsiți*
5. În cadrul filosofiei politice, conceptul de *libertate individuală* a fost adesea corelat cu cel de:
 - a. cunoaștere
 - b. responsabilitate social-politică
 - c. adevăr
 - d. opinie social-economică
6. Dreptul de a circula în mod liber, prevăzut de articolul 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată în anul 1948, este un drept:
 - a. economic
 - b. pozitiv
 - c. echidistant
 - d. negativ
7. În concepția filosofului german I. Kant, cunoștințele a priori se disting prin două atribute specifice și anume:
 - a. necesitatea și universalitatea
 - b. necesitatea și contingenta
 - c. necesitatea și caracterul particular
 - d. necesitatea și caracterul întâmplător

8. Reprezentanții teoriei adevărului-coerență apreciază valoarea ideilor noastre din perspectiva compatibilității lor cu:
 - a. realitatea la care se referă
 - b. ansamblul ideilor considerate la un moment dat utile
 - c. experiența la care se referă
 - d. ansamblul ideilor considerate la un moment dat adevărate
9. Pentru J. St. Mill, reprezentat al eticii hedoniste, acțiunile morale sunt:
 - a. conforme virtuții
 - b. guvernate de principii obiective numite *imperative*
 - c. conforme rațiunii
 - d. guvernate de principiul celei mai mari fericiri
10. Dreptul la libertatea opiniei și a exprimării, vizează un drept:
 - a. negativ, iar pentru a beneficia de el, acțiunea statului trebuie să fie cât mai mică
 - b. pozitiv, iar pentru a beneficia de el, acțiunea statului trebuie să fie cât mai mare
 - c. negativ, iar pentru a beneficia de el, acțiunea statului trebuie să fie cât mai mare
 - d. pozitiv, iar pentru a beneficia de el, acțiunea statului trebuie să fie cât mai mică

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Analizați succint, din perspectivă filosofică, problematica *raportului dintre dreptate și stat*, având în vedere următoarele repere:

- numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referiri la problematica *raportului dintre dreptate și stat*; **4 puncte**
- precizarea unei teze/perspective filosofice despre *raportul dintre dreptate și stat*; **4 puncte**
- prezentarea tezei/perspectivei filosofice precizate; **6 puncte**
- ilustrarea tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană; **6 puncte**
- formularea unei obiecții la adresa tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o; **6 puncte**
- menționarea unei relații existente între termenii de *egalitate și dreptate*. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Și m-am îndreptat către mine însuși și mi-am zis: „tu, cine ești? și am răspuns: „Omul”. Și iată trupul, iată și sufletul din mine, amândouă îmi sunt la îndemâna, unul în afară și altul înăuntrul meu. Care anume dintre acestea este cel în care ar trebui să-L cauți eu pe Dumnezeul meu (...)? Omul lăuntric le-a cunoscut pe acestea prin intermediul celui exterior. Iar eu, omul interior, le-am cunoscut eu, sufletul prin simțurile trupului meu. (...) Aș vrea ca oamenii să cugete adânc la următoarele trei chestiuni în ele însele, chiar dacă toate trei sunt foarte diferite de acea Treime. (...) Ei bine, acestea trei sunt: a fi, a cunoaște și a voi.

(Augustin, Confesiuni)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două facultăți ale sufletului. **4 puncte**
2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *om interior și suflet*. **10 puncte**
3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Știind că, *valoarea filosofiei trebuie căutată tocmai în incertitudinea ei*:

1. Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, în favoarea ideii/tezei filosofice prezentată în enunț. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care filosofia poate influența viața unei persoane. **4 puncte**